

శ్రుతిచరిత్ర విణ

శ్రుతిచరిత్ర చరిత్ర ఈ పెళ్లిచేత అనే భావం కలదు మంటూనే ఉంది. అది మర్రిపోదామని మగు వృద్ధాప్రయత్నం. అందుకేనేమా 'రానిపెట్టిఉంటే ఆవకేం చెస్తుంది' అంటూ ఉంటారు అంటే అయిపోయింది. మొదటే తెలుసుంటే చెసుకునేవాడా?

అమ్మదగ్గర చేరింది ఒకనాడు. చేరి అడిగింది నెమ్మదిగా నెమ్మదిగానే అడిగింది అప్పటి మగును మాట్లాడించేందుకు తిండి కూడా సమయంకోసం వేచిఉండవలసిందే. ఎవరితోను మాట్లాడేవాడుకాదు ఎప్పుడూ పుస్తకం చెతుంటే లేకుండా మగు దర్శనం అయ్యేదికాదు నామూలుమాటలు అతినికి ఊకదంపుగా కనపడేవి. వేదాంత గ్రంథాలలోని భావాల్లో వివరించే మగుకు ఇవి రుచించేవికావు

మగు తిండి మంచివాడు అంటే మాట ఏదో ఒకటి మంచిది అనగలజేకొని సమర్థించుకోలేకు.

“అబ్బాయి ఇల్లా చెయ్యడం మంచిదిరా! ఆనేవాడు తన అనుభవంతో ఆచి తూచి.

“అహ, అట్లాగా అండ్రి అని ఊహించు తన పుస్తకంలో అక్షరం అయిపోయేవాడు. ఉలకకు పలకకు

తిండి అతిని సమాధానం కోసం ఎగురు చూచేవాడు. కామకుని కూర్చునేవాడు సమాధానం లేకు రెండుమూడు మాట్లాడుతూ ఆవకేంపోయేవాడు. అడిగితే మగు ఆలోచనకు అంతరియం కలుగుతుంటేమో.

విశ్వకర్మలకు అన్వేషిస్తున్న వ్యక్తి తన కొడుకు అతిని విజ్ఞానం అంతులేనిది తెలివి అనన్యము మాటాడక ఊగుకునేవారు మగు ఆలోచనలముందు ఈ పెళ్లిని గురించిన ఆలోచన క్షుద్రమయినకేమో!

అతన్ని మళ్ళీ పలకరించేందుకు మనసు ఒప్పేసికాదు.

తిల్లి తీరది మెల్లగా...

“నాయనా...”

“ఊ..” అంటే సమాధానం.

మరొక మాటకోసం వేచిఉండేది.

“నాయనా పెద్దవాళ్ళం అవుతున్నాం. సువ్వు ఒక ఇంటినావవులే కొంచెం ముద్దూ ముచ్చటా...”

పూర్వకమునే అందుకుని...

“అహ..” అనేవాడు.

అమ్మ నోటికి తాళం ఆమె ఇంకా ఏదో చెప్పవాలి అనుకునేది.

శ్రీర్యం చాతేదికాదు ఆ తిల్లికి...

ఆవిడ అక్కడ ఉండగానే మగు పుస్తకం మూకేవాడు.

తిల్లి తొందరగా మాట అందుకోబోయేసి.

మగు కుర్చీలో వారి కళ్లు మూసేవాడు. ఆరమూసిన మగు కళ్లు నక్కడో. వివరించే మగు

అతన్ని ఈ లోకం లోకి దింపలేకపోయేసితిల్లి.

చదువయి ఇంటికివచ్చాడు. మగు ఏ మాటోచిస్తున్నాడో ఎవరికీ తెలియదు.

అతినిలో ఏమి మార్పులు వస్తున్నాయో. శరీరానికి కావలసిన అవసరాలు అతినికి పట్టవా?

తిండికి భయం, ఆ అవసరాలు లోకం తెలియని మగును ఎక్కడికేన్నా లోస్తాయని.

మగు తిండి చెప్పాడు అతిని తిల్లితో.

“సువ్వు వెళ్లి చెప్పేమాడు” అని.

ఎవరూ పలకే ఏదో బాస లేగింది. అది ఆమెకు తెలియదు. అది కోవలుకొవలన్న తన తనాకాదు. అది మాత్రం ఆమెకు తెలుసు

ఇట్లా తయారయే మగు బ్రహ్మచారిగా ఉండిపోతాడా?

ఈ లోకం, ఈ ధ్యాసే లేదే—

ఏమిటి కొడుకు అయ్యిచన?

తమను ముసలి తనంలో చూసే వాడే ఉండదా?

బాంబా గూడు కట్టుకుని ఉంది

నాయనా, పెళ్లిచేసువారిగా అంది.

‘ఊ’ అని ఉలికి పడెట్లు చూశాడు.

తిల్లి కంటిని పెట్టుకుంది

చూశాడు మగు ఓట్లు ములుపుంది.

ప్రాణం చివుక్కుమంది తిల్లి ఎందుకూ కంటిని పెట్టుంది?

ఆమె బాగుకు తనేకారణ భూతుడా?

“ఏమియ్యూ” అని మాత్రం అనగలిగాడు.

‘ఆమె చెప్పలేదు అతినికి అర్థం కాదు.

అతిని మీమాంస అతినికి అమ్మ పూవయాన్ని అర్థం చేసుకోవడం జేసేలేదు.

ఆ మూగ పోయిన పూవయాలు ఏదో చెప్పబున్నాయి ఓవార్చుకున్నాయి..

ఎన్నోవిశ్వ తిర్వాతి అమ్మకొట్టి తలదాచుకున్నాడు.

“నీయిష్టమమ్మా” అన్నాడు

* * *

మగు పెళ్ళయింది

పిల్లను మాపించే చేశాడు.

కట్నం కానుకలు యిత్యుల అవసరం తిండి కొడుకల కిరుపురికే లేదు.

అయిపోయింది పెళ్లి.

అవకముండే విడిదిలో విడిసిపప్పుడు తెలిసింది పెళ్ళిచూతురు మూగదని. మగ పెళ్ళి

తను మాటలు రాక మూగ. ఆయన వచ్చి మూగ. మౌనంగా ఉండే ఆయన ఏమి ఆలోచిస్తూ ఉంటారు? తన హృదయాన్ని ఆయన చదవ ప్రయత్నించే రోజు ఎప్పటికీ వస్తుందో?

★ కు తి చే ని న వీ ట ★

వారి తరపు లో కవ్యవహారం తెలిసిన పెద్దలు 'ఇంత అన్యాయమా' అన్నారు. 'తీరిగి వెళ్లాలి' పదంపే అన్నారు.

మధు తల్లిదండ్రులు మాట్లాడే పరిస్థితుల్లో లేరు.

అడవాళ్లు ఆయన వస్తువున్నారని లిరుగు ప్రయాణానికి.

"మూగి అయినా చేసుకుంటాను" అన్నాడు మధు.

అశ్చర్యపోయారు అంతా. అయింది పెళ్ళి.

* * * *

మధు భార్య మూగడి. అతను ఆలోచించుకుంటున్నాడు, చదువుకుంటున్నాడు ప్రక్కన ఆలా సుంచునేది.

"కూర్చో" అనే వాడు. కూర్చునేది. మళ్ళి ఏవో చదువుకుంటూ ఉండేవాడు.

"అమ్మా, కారదా! ఇల్లా చూడమ్మా, అబ్బాయికి యిది ఇయ్యి" అని పానీయం పంపించేది ఆ తల్లి గారు.

అల్లాపట్టుకుని సుంచునేది. తీసుకుని మళ్ళీ తన పనిలో మునిగిపోయే వాడు.

తనను మధ్య పెట్టి ఈ పెళ్ళి చేశారు. కర్రలు మంది.

తనకు ఏమి లోటు ఉంది. కారదనురాసి పడేశాడు విధి. అనుభవించి తీరాలి.

నిత్యమోహనంగా ఉండే మధు ముఖం మీద మబ్బురేళ్ళలా అలము కుంటున్నాయి కనపడే కనపడని అసంతృప్తి ఛాయలు.

ఆమెవంక చూసేవాడుకాదు. ఆమెను ఏమీ ఆసేవాడు కాదు.

ఏమైనా అనడం మధు స్వభావంకాదు. "లోపలకు వెళ్ళి పడుకో కారదా" అన్నాడు ఒక రాత్రి తల ఎత్తకుండా తన వ్రాసుకుంటూ.

మాటలు రావుగా. ఊతనడంరాదు. ఆ అనడం రాదు. తను ఏం బాధ పడున్నాడు

అనుభవించాలి. ఆ నేండు కు నోరులేదు. చెప్పకుండుకు నోరులేదు.

వెళ్ళి పడుకునే ఉంటుంది. కారద సుంచుని ఉంది. ఆయన అన్న మాటలు తనకు తెలుసాయి. తెలికాయని చెప్పలేదు. తనకు ఈ పెళ్ళి అయిందని తను సంతోషంతో ఎగిరి గంకెయ్యలేదు. తన భాషలో ఏవో అనుకుంది. తల్లిదండ్రులకు అర్థం ఆయేలా వ్రాసి చెప్పింది: 'పెళ్ళి చెయ్యొద్దు - ఇక్కడే ఉండివ్వండి' అని. కారదకు తెలుసు తనను చేసుకోవోయే మగడు తను మూగ అని తెలిసి చేసుకోవడం లేదని. తెలియక చేసుకున్న వ్యక్తి ఎంత బాధపడ్డాడు! ఎంత బాధపడ్డాడు! అసలు కారదకు నమ్మకంలేదు తన మెడలో తాళి కట్టబడేవరకూ. తన పెళ్ళి చెసిపోవాలని చేయి దేముళ్ళకు మొక్కుకుంది. ఏ దేముడూ మొర అలకించలేదు.

అయిపోయింది పెళ్ళి. కారద పెళ్ళి వద్దంది. తనకూ వయసు వచ్చింది. వయసులో వచ్చే కోర్కెలు తనలోను తారాడకపోలేదు. తనకు సాంసారిక సుఖం అందరాని ఫలం అనుకుంది. పెడదారి పట్టకుండా గ్రంథపఠనం ఆలంబనం చేసుకుంది. అదే తనని దరిజేరుస్తుందని ఆశ పడింది.

అనుకోకుండా సాంసారిక జీవితం ఎదురయింది. ఒక వ్యక్తి భర్త అయ్యాడు. అతని పట్టుననే ఈ పెళ్ళి జరిగిందని, మూగ అని తెలిసుండీ చేసుకున్నాడని తెలిసి బ్రహ్మానందపడింది.

అదంతా ఆచరియపోయేందుకు ఆళ్ళే కాలం పట్టలేదు. ఏవో తాళి కట్టడంతో తన పని అయిపోయిందని ఎంచేవాడు తన భర్త అయ్యాడు. కాదు ఈయన ఎవరో మహానుభావుడు. కారణ జన్మకు. ఈ విషయాలు ఈయనకు ఎక్కప్పు అనుకుంది.

తనలో కోర్కెలు లేనివన్నీ చివుక్కు మనిపిస్తుంది. ఒకోప్పకు ఒక మహానుభావునికి నేక చేసేందుకు పుట్టాననుకునేది.

ఎందుకో ప్రక్కకు చూశాడు మధు. కారద అల్లాగే సుంచుని ఉంది తనవంక చూస్తూ, తను పడుకోమని చెప్పాడుగా, వెళ్ళడం?

మళ్ళీ తన ఫోరటిలో పడ్డాడు. తను మాటలు రాక మూగ. ఆయన వచ్చి మూగ. మూసంగా ఉండే ఆయన ఏమి ఆలోచిస్తూ ఉంటారు? తన ఊహకు అందడం లేదు. తనను పడుకోమని చెప్పారు. తన

అదైర్య పడవద్దు

శాస్త్రీయమైన, నిజమైన SEX-ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకోన్న లక్షణములు వ్రాయుమా, యింకా వివరాలకు కవచ పంపేది.

డాక్టరు రత్నం నన్నె,
(Estd 1904)

మలకపేట బిలింగు-హైద్రాబాద్-2.
(డిక్కెట్)

ప్రధానిగా ఉండే రోజుల్లో చర్చిల్, కార్యాలయం వరండాలో నడచిపోతూ ఉంటే, ఆంధోని ఈడెస్ ఆంతరంగిక కార్యదర్శి ఎదురుపడ్డాడు. అతని చేతిలో క్రే, దాన్నిండా కాగితాలూ ఉన్నాయి.

"వీటిలో నేను చూడవలసిన వేమైనా ఉన్నాయా" అన్నాడు ప్రధాని.

"లేవండి... లేవనుకుంటా"

"అయితే చూడకూడనివి ఏమన్నా ఉన్నాయా?" అన్నారు చర్చిల్ కొంటెగా, కదలకుండా.

వెళ్ళలేదు. తలెత్తి చూశారు. అయినా ఇంకేమీ మాట్లాడలేం? మళ్ళీ ఆ మాటలునా రెట్టించలేం?

ఆయన బల్లమీద అవీ యివీ వస్తువులు ఉన్నాయి. బీరు వాలో పుస్తకాలు ఉన్నాయి. ఆ పుస్తకాలు అతనితో మాట్లాడవు. తనూ ఒక అచేతనమయిన పుస్తకంలాంటిదేనా అతనిభావంలో. ఆయన పుస్తకాల్ని విప్పి చూస్తారు-అర్థం చేసుకుంటారు.

తన హృదయాన్ని ఆయన చదవ ప్రయత్నించే రోజు ఎప్పటికీ వస్తుందో? తనూమీగా వారి ఉన్నాయి ఆయన కన్నులు. ఏవేవో మార్పులు వస్తున్నాయి ఆయన ముఖంలో.

ఎంత అందంగా ఉంటారు ఆయన. "తనను దగ్గరకు తీసుకుని" నీసుపడింది.

తనలో ఆయన తీయగా కబుర్లు చెప్పాలి. చెప్తే - తను మారు మాట్లాడలేను. ఆయనే మాట్లాడి ఆనందిస్తారు పలక నేరని తనలో.

అది ములుకులా తగిలింది. ఆయన నిశ్చలంగా చదువుకుంటున్నాడు. మధు మళ్ళీ తలెత్తి చూశాడు. కారద సుంచుని ఉంది. ఆమె కన్నుల వంక చూశాడు. అటు తిప్పకుండా చూచి, అందులో తనకు ఉంది. తీసి ఉంది.

నిగ్గుపడింది, తను ఆయన వంక తడక

★ శుభవేషనవిజయ ★

చీకతో చూస్తూంటే ఆయన మానేకారని.
 "పోనీ యిల్లా కూర్చో కారదా"
 కూర్చోలేదు కారద.
 మధుకు అర్థం కాలేదు కారదభావం. ఆమె
 కూర్చోవున్నా ఎందుకు కూర్చోదు.
 చెప్పడం చాలికాదు.
 తనకు వ్రాసి ఉంది ఇటువంటి సమాధర్మ
 చారిత్రం.
 మధ్య పెట్టి కట్టారు కారదని తనకు.
 తను వద్దంటే వెళ్ళి ఆగిపోయేదిగా.
 కాని తను వద్దనలేదు.
 పాపం మూగలు! ఎవరు చేసుకుంటారుకి
 అందర్నీ ఆనందింప చేయటం,
 తను ఆనందంగా ఉండడం,
 మధు ఆదర్శం.
 పాపం మూగ కారద అంతవరకూ వచ్చిన
 పెళ్ళి ఆగిపోతే ఎంత బాధపడుతుంది.
 పాపం ప్రపంచంలో విహారించే మధు
 కారదను సుఖపెట్టగలననుకున్నాడు. కాని
 తను ఏం చేస్తున్నాడు?
 ఆమె ఏమాటా చిస్తోంది? గంటల తరబడి
 సుంయన్ని కారద.
 పాపం—
 చెయ్యి పట్టుకుని ప్రక్క కుర్చీలో
 కూర్చోపెట్టాడు.
 కూర్చుంది పుస్తకంలా...
 'కారదా'—అన్నాడు మధు. ఉబికి
 వచ్చే జాతికి స్వరాన్ని కల్పించలేక.
 కొంచెం దిగిరకు తీసుకున్నాడు.
 చూసింది కారద మధు వంకకు.
 అందులో ఎన్నో స్ఫురణలు ఉన్నాయి
 మధుకు ఏదో అర్థం అయింది.
 మధు అలా రెప్ప వేయకుండా చూస్తూ
 కూర్చున్నాడు.
 ఎన్నో మారులు కారదకళ్ళు అతని దృష్టితో
 కలవబోయి చెదరిపక్కకు తిరిగాయి.
 కారద నెమ్మదిగా కలం తీసుకుని
 వ్రాసింది:
 "మీరు చదువుకోండి—యిల్లా చూస్తూ
 కూర్చుంటా"నని.
 ఆమె చూపుల్లో భావం అది కాదు.
 ఆ మాత్రం తెలుసు మధుకు.

మళ్ళీ చదువుకుంటున్నాడు.
 కారద మూగడి. స్వయం కృతాపరాధం.
 తనకు ఆమె అంటే జాలి. అంటే యింకెమీ
 లేదు.
 ఆమెను చూస్తే తనలో కోర్కెలు
 రేగవు. ఆమె ఒక అందమయిన శిల్పము.
 శిల్పము తన దిగిరకు రావడంలో తను మోస
 గింప బడ్డాడనే భావం అప్రకృతిలా ఆనం
 చానుభవాన్ని చెబుతోంది.
 * * *
 తలమీద ఒక మొట్టికాయ పడింది.
 ఎవరది!
 ఇంట్లో ఎవరూలేదు, అంతి చనువు
 తీసుకోగలవాళ్ళు.
 ములిక!
 ఎన్నోళ్ళకు చూశాడు.
 "ఏమిటి మధూ! తెగ రానేస్తున్నావు.
 రాయడం మంచిదేనుకో ఒంటికి."
 "మొన్నే గా ఉత్తరం వ్రాశావు—అం
 దులో మాటమాత్రం వ్రాస్తేనేం వస్తు
 వుంటు..."
 "ఏం పెద్దసన్మానం చేసేవాడవా?"
 "కాదు కొంచెం ఉత్సాహంకీ, ఉల్క
 లకీ సిద్ధం అయ్యేవాణ్ణి..."
 "ఇప్పుడుమాత్రం పోయిందేం—సిద్ధం
 అవుతూఉండు.....ఈలోపులో స్నానం
 ఇత్యాదులు ముగిస్తాను" వెనకకు తిరిగింది
 ములిక.
 "ఏయ్ ములికా.. ఇలా తిరుగు. పెద్ద
 యిల్లం తా తెలిసున్నట్టు వెళ్ళవేం?"
 "అదే తెలుసుంది...ఇకనేం మహారాజ
 మందిరనూ..."
 "మహారాజ మందిరం అనికాదు. ఇది
 బ్రాహ్మణ యిల్లు."
 "ఓస్ పెద్ద బ్రాహ్మణు బయల్దేరా
 డండీ..."
 ఆ ఘోష వదిలేసి.. ఇంట్లో యిచ్చంవచ్చి
 నట్లు తిరుగు. కాని ఆ దిక్షాగంవంక గదుల
 లోకి మాత్రం వెళ్ళకు..."
 "అక్కడ కాశీమజలీ కథల్లా యే
 రాక్షసుడయినా రాకొమారైను దాచిఉం
 చాడా...దాన్ని నే విడిపించవలసి వస్తుం
 దని దిగులా?..."
 నవ్వొచ్చింది మధుకు ఆ అనేతీరు
 చూస్తే.
 "రాకొమారై ఉంటే ఏంలాభం?...ఏ
 రాక్షసు రాకుమారుణ్ణి దాచిందేమోనని."
 "ఓస్ మామూలుగా మాట్లాడేస్తున్నా కే?
 ఏమిటి విషయం చెప్పకుండా పదిపేజీల
 గ్రంథం ఉత్తరం అనే పేరుతో నానె తన
 దుడుతే, ఏదో వచ్చి పడింది ప్రమాదం అని

బుద్ధుణ్ణి గూర్చి సంక్ర
 మాంగానికు తెలిసినది వ్రాయ
 మనగా ఒక విద్యార్థి
 వ్రాశాడు: "గౌతమ బుద్ధుడు
 ముప్పది యేండ్లు వచ్చువరకు
 భార్యాపుత్రులతో మామూ
 లుగనే సంసారము చేసెను.
 ఆసిమ్మట మనశ్శాంతికారకు
 ఇల్లు విడిచి వెడలిపోయెను."

పరుగెళ్ళుకు వచ్చాను..." అన్నది ములిక.
 "నిజంగా అందుకోసం వచ్చావా
 ములికా?"
 "ఉస్...అందుకే...అందుకే...మీకు
 మల్లే అబద్ధాలు అడడం నాకలవాటకాలా"
 కారదవచ్చి చూచి క్రొత్తపెట్టికి చూచి
 వెళ్ళబోతోంది.
 "కారదా...యినుగో యిల్లారా...ఈమె
 నాకు చెల్లెలు.. నీకు వదిల అన్నమాట..."
 ములిక కారదను దగ్గరకు తీసుకుంది.
 "మొత్తానికి నే రాకుండా చేసేను
 కున్నాను, సరేండి...ఇంక నేను మీతో
 మాట్లాడను మా వదిలా నేనూ జరి..."
 "అబ్బే ఆపేదాం అనుకున్నాం..."
 "వాగుడుకాయకి మూగరానే జరిపడింది.
 నేను యిన్ని అన్నా—ఒక్కమాట ఆడితే
 ముత్యాలు రాలిపోతాయోతల్లీ..." అని కార
 దతో అంది.
 విడిపించుకుని...కారద లోపలకు వెళ్ళింది.
 "వదిలా..." ములిక పిలుపు
 "కాండ మూగడి ములికా..."
 ఆశ్చర్యపోయింది ఒక్కక్షణం తనని
 తను సంభాళించుకో లేకపోయింది.
 "నిజంగానా మధూ..."
 తనకు తెలిస్తే తను బాధపడుతుందని తెలి
 యజెయ్యలేదు ఈ విషయం. ఇదన్నమాట
 మధు బాధకు మూలం.
 "నీకే తెలుసుంది...అమ్మా..."
 అమ్మ వచ్చింది.
 "అమ్మా...ములిక వదిలగార్ని చూద్దాం
 అని పనికట్టుకునివచ్చింది. ఓవారంగోణాలు
 ఇక్కడ కట్టిపెట్టిఉంచే బాధ్యత నీది..."
 అమ్మకు అది పర్యదినం. కొడుకు తనతో
 రెండుమాటలకంటే ఎక్కువ మాట్లాడాడు.
 "రాకరాక వచ్చింది. వెళ్ళనిస్తానేమిటి"
 అంటూ ములికవంక చూసింది
 "కట్టిపెట్టే మాటవులే రానేరాను. నా

నారసింహ లేప్టాము

బంగారుతో చేసినది. మేహము
 నికైక, విస్తృతమ మొదలగువాటిని
 హామింది బలమును క్రమద్వివికలిగిం
 చును. 20కు. దర్భి ౧౩-4. పోస్టేజి
 అ.పి. ఏ.సి.ఎ.అండ్కో, "ఆయుర్వేదనమాణం"
 వెలిదేది, నెల్లూరుజిల్లా.

ఇట్లంటచ్చినప్పుడు నన్ను రానివ్వాలి. నా
యిష్టంవచ్చినప్పుడు పోనివ్వాలి...!
“చిత్రం” అన్నాడు మధు.
పక్కమంది మల్లిక.
బెన్నెల నిండింది అందరి హృదయాలలో.
ఆ సవ్యధంలో అర్థం తెలియలేదు అమ్మకి.
కొని అంతులో ఏదో ఉంది
మధును పలికించగల వ్యక్తి మల్లిక అనుకుంది తనలో తను.

* * *
‘రాని మాటలకోసం బాధపడి ప్రయోజనం లేదు వదినా...’
జాలిగా చూసింది శారద.
ఇద్దరూ పడుకుని ఉన్నారు. అది రాత్రి సమయం.
మల్లిక శారదను బాగా దగ్గరకు తీసుకుంది.
శారద మూగ హృదయంలో బాసలు మల్లికకు అర్థం అయ్యాయి. ఆమె భావనలు అర్థం అయ్యాయి

* * *
“మధూ!”
తలెత్తి చూశాడు.
‘పెద్ద రాత రాకాడు లెండి...’
మల్లిక వచ్చింది శారదను తీసుకుని.
‘ఇలా చూడండి; వదిన అంటోంది మా ఆయనకు చదువు తప్పితే మరో ప్రపంచం తెలియదని... చెప్పేయ్యినా?..’
శారదా, మల్లిక కూర్చున్నారు.
“ఇటు తిప్పకోవయ్యి కుర్చీ - అతిథిని మర్యాద చెయ్యాలని కూడా తెలియదు...”
మధు కుర్చీ తిప్పకున్నాడు.
“ఏమిటి రాస్తాంట?”
‘నవల’
‘అందులో నాయిక ఎవరు?’
‘శారద’
శారదవంక చూచి నవ్వుకూ
‘చూశావా వదినా నిన్ను సాహిత్యంలో ప్రతిష్ఠించి నీకు కాకృత కీర్తి సంపాదించి పెడున్నాడు. ఆ కీర్తి తని తృప్తిపడు. నిన్ను ఇట్లా దూరంగా నే ఉంచుతూ ఉంటాడు!’

మధుకు బాధ అనిపించింది.
‘అదేమిటి మల్లికా? అలా చూట్టాడ తావు. అలా చూట్టాడే అంతా అర్థం చేసుకోలేరు...’
‘అందరికోసం అన్న మాటకాదు. ఎవరిని ఉద్దేశించి అన్నానో వారికి అర్థం అయింది. ‘మల్లికా...’
“ఇదుగో మధూ! వదిన ఏమంటోందో తెలుసా...? నన్ను నాయిక చెయ్యడం ఏమిటి? నవ్వుల పాలు చెయ్యడం లున్నారా అని.”
మధు ఆలోచనలో పడ్డాడు. ప్ర ఫుల్ల

కొం డ మ లై

ఓ కుందసుందరీ! ఓ గంధసోదరీ!
నీహారధవళ దళీహార కంధరీ!
ఏ దేవభామినీ నృత్యమున సిగ జాటి
ప్రేలితివో మా కొండవీటి పూదోటలో
ఓ కుందసుందరీ.

ఏ తెలుగు ముత్తైదు వుద్యాపనల తనియ
దయచేసినావో మా తావులకు తావుగా
ఓ కుందసుందరీ.

ఏ పాటకత్తై గళమెత్తి పాడిన పాట
వలపులై తీపులై ప్రనవించెనో జగతి
ఓ కుందసుందరీ.

ఏ రెడ్డి వెండ్లి ఊరేగింపు కనవచ్చి
మెచ్చి సుర లిచ్చారో విచ్చివిచ్చని నిన్ను
ఓ కుందసుందరీ.

మాడిపో పాదరిండ్లు మనలిపో సెలయేళ్లు
కటికి యెండల నడుమ కమ్మగా నవ్వేవు
ఓ కుందసుందరీ.

తొల్లి చలిపందిళ్ళు—చల్లమజ్జిగ లిచ్చి
వడపవ్వు పంచితివో వడగొన్న పాంధులకు
ఓ కుందసుందరీ.

చేలలో గంధంబు పాలలో పరిమళము
నీదు సాభాగ్యమై నిండారె నీ నోము
ఓ కుందసుందరీ.

రాణి వెన్నెలచాయ ఆణిముత్యపు మిసిమి
నీ చూపురేకలై తేరినవి యే తపమొ!
ఓ కుందసుందరీ! ఓ గంధసోదరీ!

రాయప్రోలు సుబ్బారావు

మయిన ముఖం మల్లిక స్నిధిలో కూడా మునుచుకు పోయింది.
“బాధ పెట్టాలని ఆసలేదు. ధర్మం గుర్తు చెబాను.”

శారద లేచి వెళ్ళిపోయింది. మల్లిక అడ్డు పెట్టలేదు.
“ఓమిందు మధూ, బాధ పెట్టే...”
“కాదు మల్లికా. నేను అక్క ఆలో

